

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.023.02.2021

Pan
Janusz Jędrzejczyk
Wójt Gminy Rozprza
Urząd Gminy w Rozprzy
Al. 900-lecia 3
97-340 Rozprza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Rozprzy ¹ , 97-340 Rozprza, Al. 900-lecia 3
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Jędrzejczyk, Wójt Gminy Rozprza ² od 16 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez jst warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do 19 listopada 2021 r. oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Rafał Gorgoń, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/151/2021 z 30 sierpnia 2021 r. (akla kontroli str. 1)

¹ Dalej także: Urząd, Urząd Gminy.

² Dalej także: Wójt.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Rozprza zapewniła należyte warunki realizacji zadań oświatowych. W prowadzonych przez Gminę szkołach oraz przedszkolach nie brakowało wykwalifikowanych nauczycieli, a dla uczęszczających do nich uczniów zorganizowano dodatkowe zajęcia edukacyjne. Gmina zapewniła również opiekę przedszkolną wszystkim chętnym dzieciom. Wójt terminowo przekazywał Radzie Gminy Rozprza informacje o stanie realizacji zadań oświatowych, jednakże w latach 2017-2020 nie zawierały one danych dotyczących wyników nadzoru pedagogicznego, co stanowiło naruszenie art. 11 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe⁵.

Wysokość zaplanowanych w budżecie Gminy dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, we wszystkich kontrolowanych latach, była zgodna z informacjami otrzymanymi w tym zakresie od ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Część oświatowa subwencji ogólnej w żadnym z kontrolowanych lat nie wystarczyła na pokrycie kosztów realizacji zadań oświatowych. Udział subwencji w wydatkach na zadania oświatowe systematycznie spadał z poziomu 61,57% w 2017 r. do poziomu 45,51% w 2020 r. Znacząco rósł zaś udział środków własnych – z poziomu 33,5% w 2017 r. do poziomu 47,79% w 2020 r.

Objęte badaniem dotacje na zadania oświatowe otrzymane z budżetu państwa, jak również środki pochodzące z innych źródeł, w tym w szczególności z Regionalnego Programu Operacyjnego Europejskiego Funduszu Społecznego⁶ oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych⁷, zostały wykorzystane w całości zgodnie z przeznaczeniem.

W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniała środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości określonej w art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁸ oraz wspierała edukację uczniów szczególnie uzdolnionych poprzez organizację w prowadzonych szkołach kółek zainteresowań oraz wypłatę stypendiów za najlepsze osiągnięcia w nauce oraz sporcie.

Gmina udzielała dotacji wszystkim placówkom, dla których była organem rejestrującym, przestrzegając przy tym regulacji zawartych w uchwałach Rady Gminy określających tryb udzielania, rozliczania oraz przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji dla publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Wspólna obsługa administracyjna i finansowa szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Rozprza powierzona została samorządowej jednostce organizacyjnej - Gminnemu Zespołowi Oświaty w Rozprze⁹.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.; dalej: Prawo oświatowe.

⁶ Dalej: RPO EFS

⁷ Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (dalej: RFIL) został ustanowiony na mocy uchwały nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego (M. P. z 2020 r. poz. 662 ze zm.). Wsparcie udzielone jest bezzwrotne i pochodzi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 176; dalej: Karta Nauczyciela.

⁹ Dalej: GZO.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez jst warunków realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1. W Gminie Rozprza nie została powołana rada oświatowa. Wójt wyjaśnił, że jej powołanie nie było obligatoryjne, a zadania jej przypisane realizowała Komisja Oświaty powołana przy Radzie Gminy.

(akta kontroli str. 5, 144)

2. Wójt, w latach 2017-2021, przedstawiał Radzie Gminy Rozprza informacje o stanie realizacji zadań oświatowych, w terminie określonym w art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, tj. odpowiednio w dniach: 30 października 2017 r., 2 października 2018 r., 30 października 2019 r., 26 października 2020 r. oraz 8 października 2021 r. Zakres informacji przekazanych w latach 2017-2020 nie obejmował danych dot. wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. Informacja przekazana w 2021 r. zawierała wszystkie wymagane przepisami prawa elementy.

(akta kontroli str. 6-53, 56, 154-155, 213-228)

3. W okresie objętym kontrolą w zakresie realizacji zadań oświatowych, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1 Prawa oświatowego, Gmina Rozprza prowadziła:

- sześć szkół podstawowych¹¹, w tym jedną z klasami gimnazjalnymi¹²; klasy gimnazjalne w szkole podstawowej zostały wygaszone z dniem 31 sierpnia 2019 r.,
- jedno gimnazjum¹³, które zostało wygaszone z dniem 31 sierpnia 2019 r.,
- dwa przedszkola¹⁴.

(akta kontroli str. 6-53)

4. W okresie objętym kontrolą, Gmina Rozprza nie realizowała zadań oświatowych niebędących jej zadaniami własnymi i nie zawierała porozumień w tym zakresie. Gmina zapewniała wychowanie przedszkolne w prowadzonych przez siebie placówkach dzieciom zamieszkałym w gminach ościennych, przy czym rozliczenie z tymi gminami następowało na podstawie wystawionych im not obciążeniowych.

(akta kontroli str. 5-53, 142, 212)

5. W 2017 r. Gmina Rozprza była organem rejestrującym dla jednego niepublicznego punktu przedszkolnego¹⁵, jednego przedszkola niepublicznego¹⁶

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Szkoły Podstawowe w: Rozprzy, Milejowie, Mierzynie, Nowej Wsi, Straszowie.

¹² Szkoła Podstawowa z klasami gimnazjalnymi w Niechcicach.

¹³ Gimnazjum w Rozprzy

¹⁴ Przedszkole w: Rozprzy, Niechcicach.

¹⁵ Punkt Przedszkolny Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Lubieniu.

¹⁶ Przedszkole Niepubliczne „Bajkowo” w Rozprzy.

oraz jednego niepublicznego klubu dziecięcego¹⁷. Od 2018 r. powyższy stan uległ zwiększeniu o jedno przedszkole niepubliczne¹⁸.

(akta kontroli str. 6-53, 144-145, 150-153)

6. Liczba uczniów w gimnazjach prowadzonych przez Gminę Rozprza¹⁹ wynosiła w latach 2017-2019 odpowiednio 366,7, 230 i 134, średnio na jedno gimnazjum przypadało odpowiednio 183,3, 115 i 67 uczniów. Na jeden oddział gimnazjalny przypadało odpowiednio 20,4, 19,2 oraz 22,3 ucznia.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę wynosiła w latach 2017-2021 odpowiednio 1 029, 1 169, 1 250,3, 1 235,7 oraz 1 231. Średnio na jedną szkołę podstawową przypadało 171,5, 194,8, 208,4, 205,9 oraz 205,2 ucznia. Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkole podstawowej utrzymywała się na zbliżonym poziomie i wynosiła odpowiednio 18; 17,4; 16,7; 16,3 oraz 16.

(akta kontroli str. 6-53, 550)

7. Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Rozprza w latach 2017-2021 (do 30 września) podlegała niewielkim wahaniom i wynosiła²⁰ odpowiednio 143,75²¹, 154,54²², 156,25²³, 149,2²⁴ i 146,95²⁵. Średnio na jednego nauczyciela przypadało w tym samym okresie odpowiednio 9,71; 9,05; 8,86; 8,28 i 8,38 uczniów. Liczba uczniów wykazywała lekką tendencję spadkową.

(akta kontroli str. 551)

8. W prowadzonych przez Gminę Rozprza placówkach oświatowych w roku szkolnym 2020/2021 nie brakowało wykwalifikowanych nauczycieli.

(akta kontroli str. 158)

9. W dniu 1 stycznia 2017 r. na mocy uchwały Rady Gminy Rozprza²⁶ utworzona została samorządowa jednostka organizacyjna – GZO, której powierzono wspólną obsługę szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę. Prowadzenie i koordynowanie działań w zakresie systemu informacji oświatowej²⁷, w tym prowadzenie bazy danych oświatowych, było jednym z zadań GZO.

10. W szkołach prowadzonych przez Gminę Rozprza w latach 2017-2021 (do 30 września) organizowane były dodatkowe zajęcia edukacyjne: gimnastyka korekcyjna²⁸, reedukacja²⁹, logopedia³⁰, zajęcia rewalidacyjne orientacji

¹⁷ Klub Dziecięcy przy Przedszkolu Niepublicznym „Bajkowo” w Rozprzy. W trakcie 2017 r. w Gminie Rozprza zarejestrowano jeszcze Klub Dziecięcy „Akademia Malucha”, który następnie wykreślono na podstawie wniosku z 31.08.2018 r.

¹⁸ Przedszkole Niepubliczne: „Akademia Malucha” w Rozprzy.

¹⁹ Gimnazjum i zespołu szkolno-gimnazjalnego/szkoły podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi.

²⁰ Średniorocznie w przeliczeniu na etat.

²¹ Z tego nauczycieli dyplomowanych 96,45, mianowanych 27,25, kontraktowych 14,43, stażystów 5,62.

²² Z tego nauczycieli dyplomowanych 103,17, mianowanych 26,42, kontraktowych 17,45, stażystów 7,5.

²³ Z tego nauczycieli dyplomowanych 106,03, mianowanych 21,43, kontraktowych 20,22, stażystów 8,57.

²⁴ Z tego nauczycieli dyplomowanych 102,51, mianowanych 18,1, kontraktowych 23,63, stażystów 4,96.

²⁵ Z tego nauczycieli dyplomowanych 99,96, mianowanych 20,16, kontraktowych 23,11, stażystów 3,72.

²⁶ Uchwała nr XVIII/54/2016 Rady Gminy Rozprza z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej – Gminnego Zespołu Oświaty w Rozprzy i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 8 grudnia 2016 r. poz. 5404); Uchwała nr X/58/2019 Rady Gminy Rozprza z dnia 26 września 2019 r. zmieniająca Uchwałę nr XVIII/54/2016 Rady Gminy Rozprza z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej – Gminnego Zespołu Oświaty w Rozprzy i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 października 2019 r. poz. 5597).

²⁷ Dalej: SIO.

²⁸ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 4,7; 5,3; 5,83; 6; 4,33; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 37,67; 37,83; 51; 58; 44,17.

przestrzennej i poruszania się³¹, świetlica szkolna³², koła zainteresowań³³ oraz szkolne koła sportowe³⁴. Dodatkowo w latach 2019-2020 zorganizowano zajęcia z języka obcego (poza obowiązkowymi)³⁵. Wszystkie dodatkowe zajęcia edukacyjne, z wyłączeniem szkolnych kół sportowych, finansowane były ze środków pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej oraz ze środków własnych. Szkolne koła sportowe finansowane były ze środków związków i klubów sportowych oraz ze środków własnych.

(akta kontroli str. 552-553)

11. W latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 do egzaminu po ósmej klasie szkoły podstawowej w szkołach prowadzonych przez Gminę Rozprza przystąpiło odpowiednio 157, 126 i 159 uczniów, z tego odpowiednio 85, 70 i 95 uzyskało wynik w przedziale 99-50%, zaś 72, 56 i 64 uczniów – wynik poniżej 50%. Żaden z uczniów nie uzyskał wyniku sprawdzianu na poziomie 100%. Wyniki egzaminów ósmoklasistów nie były przedmiotem posiedzeń Rady Gminy Rozprza.

(akta kontroli str. 54-55, 554)

12. W latach 2017-2021 wśród uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Rozprza nie było finalistów ani laureatów olimpiad naukowych.

(akta kontroli str. 6-53, 158)

13. Z rejestrów skarg i wniosków zaprowadzonych za lata 2017-2021 wynikało, że żadna ze skarg skierowanych do Urzędu i Rady Gminy Rozprza nie dotyczyła funkcjonowania szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę.

(akta kontroli str. 4)

14.a. W okresie objętym kontrolą na Gminę Rozprza nie realizowała dodatkowych obowiązków w zakresie zadań oświatowych.

(akta kontroli str. 6-53, 145)

14.b. Zwiększenie wydatków ponoszonych ze środków własnych Gminy na zadania oświatowe wynikało przede wszystkim z poczynionych przez Gminę inwestycji (remontów oraz modernizacji placówek oświatowych) oraz z likwidacji gimnazjów (po likwidacji gimnazjum wzrósł koszt utrzymania budynku).

(akta kontroli str. 145)

²⁹ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 7,18; 8; 8,67; 8,67; 8,83; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 64,17; 67,5; 80,17; 88,83; 103,5.

³⁰ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 8,33; 8,33; 8,67; 8,67; 8,83; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 31,33; 28; 20,83; 20,33; 19.

³¹ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 9; 9,33; 10; 9,67; 11; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 3,67; 17,5; 5,3; 4,33; 38,33.

³² Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 36,58; 37,71; 39; 29,74; 44,79; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 71; 69,68; 83,33; 99,33; 106,33.

³³ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 3,33; 3; 2,83; 3,67; 3; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 35,17; 37,33; 54,83; 64,33; 59,17.

³⁴ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2017-2021 wynosiła odpowiednio 2,67; 3,18; 5,17; 4,67; 6,17; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła odpowiednio 11,5; 19,66; 20,33; 16,33; 15,17.

³⁵ Średnia w roku tygodniowa liczba godzin w latach 2019-2020 wynosiła cztery; średnia w roku liczba uczniów objętych zajęciami dodatkowymi w tym samym okresie wynosiła cztery.

14.c. Gmina Rozprza nie otrzymała od administracji rządowej pomocy rzeczowej na funkcjonowanie szkół i przedszkoli.

(akta kontroli str. 145)

14.d. W placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Rozprza nie wystąpiły przypadki zwalniania nauczycieli lub obniżania pensum z uwagi na pandemię COVID-19.

(akta kontroli str. 158)

14.e. W czasie trwania nauki zdalnej spowodowanej pandemią COVID-19, Gmina monitorowała problem wyłączenia cyfrowego dzieci i młodzieży. Dyrektorzy placówek oświatowych na bieżąco sprawdzali czy dzieci nie miały problemu z dostępem do zajęć prowadzonych zdalnie, a w przypadku stwierdzenia problemów w tym zakresie – wypożyczali dzieciom komputery lub sprzęt zapewniający dostęp do Internetu. W przypadku braku warunków lokalowych do uczestniczenia w zajęciach zdalnych lub innych utrudnień dla uczestniczenia w zajęciach zdalnych w miejscu zamieszkania, zorganizowano dla dzieci zajęcia w szkole wraz z dowozem oraz opieką w czasie przerw, z zachowaniem reżimu sanitarnego.

(akta kontroli str. 145)

14.f. W okresie objętym kontrolą w Gminie Rozprza nie występowały problemy przy realizacji zadań oświatowych, w tym wynikające z braku kadry pedagogicznej lub pracowników obsługi.

(akta kontroli str. 145)

15. W roku szkolnym 2021/2022 do prowadzonych przez Gminę Rozprza dwóch przedszkoli można było zakwalifikować łącznie 250 dzieci, a uczęszczało do nich łącznie 206 dzieci. Jak wynika z informacji przekazanej przez Wójta, w całym okresie objętym kontrolą występowała nadwyżka miejsc w przedszkolach nad liczbą dzieci biorących udział w postępowaniu rekrutacyjnym do tych placówek.

(akta kontroli str. 158)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych przekazanych przez Wójta Gminy Rozprza w latach 2017-2020 do Rady Gminy, wbrew obowiązkowi określone w art. 11 ust. 7 pkt 2 Prawa oświatowego, nie zawierały danych dotyczących wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę, pomimo tego, że w dziewięciu spośród nich we wskazanym okresie przeprowadzonych zostało przez Łódzkiego Kuratora Oświaty 13 kontroli, z których sześć zakończyło się wydaniem zaleceń pokontrolnych dla dyrektorów skontrolowanych szkół.

Na skutek zaistniałej nieprawidłowości Rada Gminy Rozprza otrzymała niekompletną informację o stanie realizacji zadań oświatowych.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną zaistniałego stanu rzeczy było nieprzedstawienie przez dyrektorów placówek oświatowych wyników takiego nadzoru organowi prowadzącemu.

(akta kontroli str. 6-53, 56, 154-155, 213-228)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina Rozprza zapewniła warunki do realizacji zadań oświatowych. Gmina prowadziła sześć szkół podstawowych oraz dwa przedszkola, w których nie brakowało wykwalifikowanych nauczycieli. W prowadzonych szkołach organizowane były dodatkowe zajęcia edukacyjne. Wójt terminowo przekazywał Radzie Gminy informacje o stanie realizacji zadań oświatowych, jednakże w latach 2017-2020 nie

zawierały one wzmianek o wynikach nadzoru pedagogicznego, co stanowiło naruszenie art. 11 ust. 7 pkt 2 Prawa oświatowego. Gmina zapewniła opiekę przedszkolną wszystkim chętnym dzieciom.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Finansowanie zadań oświatowych

1. Rada Gminy Rozprza, w uchwałach budżetowych, zaplanowała dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach:

- na 2017 r. 11 729 144 zł³⁶,
- na 2018 r. 12 277 178 zł³⁷,
- na 2019 r. 12 422 490 zł³⁸,
- na 2020 r. 12 389 512 zł³⁹,
- na 2021 r. 12 905 165 zł⁴⁰.

Wysokość zaplanowanych w budżecie Gminy Rozprza dochodów, z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, we wszystkich kontrolowanych latach, była zgodna z kwotami wynikającymi z przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o rocznych planowanych kwotach części subwencji ogólnej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej.

W związku z tym, że roczne kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, wynikające z ustawy budżetowej, były różne od kwot planowanych w projekcie ustawy budżetowej, Rada Gminy Rozprza, po otrzymaniu od ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji o kwocie części oświatowej subwencji ogólnej, dokonała zmian podjętych uchwał budżetowych. Po dokonaniu ww. zmian dochody zaplanowane z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej były zgodne z kwotami wynikającymi z ustawy budżetowej i wynosiły:

- na 2017 r. 11 830 502 zł,
- na 2018 r. 12 196 487 zł,
- na 2019 r. 12 340 767 zł,
- na 2020 r. 12 322 193 zł,
- na 2021 r. 12 826 360 zł.

Wójt, w latach 2017-2021 Wójt otrzymywał z Ministerstwa Finansów informacje o zwiększaniu części oświatowej subwencji ogólnej oraz o przyznaniu kwot ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. W ww. przypadkach Rada Gminy podejmowała uchwały zmieniające budżet Gminy. Ostatecznie dochody zaplanowane z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej wynosiły:

- na 2017 r. 11 868 290 zł,
- na 2018 r. 12 226 669 zł,
- na 2019 r. 12 752 500 zł,
- na 2020 r. 12 429 375 zł,

³⁶ Uchwała nr XX/67/2016 Rady Gminy Rozprza z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rozprza na rok 2017 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 16 stycznia 2017 r. poz. 262)

³⁷ Uchwała nr XXVIII/68/2017 Rady Gminy Rozprza z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rozprza na rok 2018 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 26 stycznia 2018 r. poz. 502)

³⁸ Uchwała nr IV/4/2019 Rady Gminy Rozprza z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rozprza na rok 2019 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 13 sierpnia 2019 r. poz. 4476)

³⁹ Uchwała nr XIII/92/2019 Rady Gminy Rozprza z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rozprza na rok 2020 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 28 kwietnia 2020 r. poz. 2538)

⁴⁰ Uchwała nr XX/50/2020 Rady Gminy Rozprza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Rozprza na rok 2021 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 maja 2021 r. poz. 2068)

– na 2021 r. 12 862 410 zł.

(akta kontroli str. 57-141, 176)

2. W 2017 r. w budżecie Gminy Rozprza zaplanowano dochody ogółem na poziomie 49 359,3 tys. zł, w tym dochody na zadania oświatowe ogółem 12 890,1 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 11 830,5 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 37,8 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 730 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁴¹: 55,7 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁴²: 236,2 tys. zł. Dochody wykonane ogółem wyniosły 48 202 tys. zł, w tym na zadania oświatowe ogółem 12 817,5 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 11 830,5 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 37,8 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 709,9 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁴³: 55,6 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁴⁴: 183,7 tys. zł.

W 2018 r. w budżecie Gminy Rozprza zaplanowano dochody ogółem na poziomie 51 846,8 tys. zł, w tym dochody na zadania oświatowe ogółem 13 149 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 196,5 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 30,2 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 670,1 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁴⁵: 14,9 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁴⁶: 237,4 tys. zł. Dochody wykonane ogółem wyniosły 51 265,9 tys. zł, w tym na zadania oświatowe ogółem 13 100,3 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 196,5 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 30,2 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 646,2 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁴⁷: 14,9 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁴⁸: 212,5 tys. zł.

W 2019 r. w budżecie Gminy Rozprza zaplanowano dochody ogółem na poziomie 58 604,6 tys. zł, w tym dochody na zadania oświatowe ogółem 14 955,7 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 340,8 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 411,7 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 600,2 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁴⁹: 214,1 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁵⁰: 1 388,9 tys. zł. Dochody wykonane ogółem wyniosły 58 344,7 tys. zł, w tym na zadania oświatowe ogółem 14 949,8 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 340,8 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 411,7 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 562,1 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁵¹: 214,1 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁵²: 1 421,1 tys. zł.

⁴¹ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁴² Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 76,19 tys. zł i zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 160 tys. zł.

⁴³ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁴⁴ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 34,49 tys. zł i zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 149,19 tys. zł.

⁴⁵ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁴⁶ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 37,36 tys. zł i zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 200 tys. zł.

⁴⁷ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁴⁸ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 27,08 tys. zł i zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 185,45 tys. zł.

⁴⁹ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁵⁰ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 26,17 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 180 tys. zł i środki w ramach RPO EFS na realizację projektu „Rozwińmy skrzydła – poprawa jakości kształcenia w Gminie Rozprza” 1.182,71 tys. zł.

⁵¹ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

W 2020 r. w budżecie Gminy Rozprza zaplanowano dochody ogółem na poziomie 63 114,9 tys. zł, w tym dochody na zadania oświatowe ogółem 14 287 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 322,2 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 107,2 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 618,3 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁵³: 49,8 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁵⁴: 1 189,5 tys. zł. Dochody wykonane ogółem wyniosły 62 061,1 tys. zł, w tym na zadania oświatowe ogółem 14 261,5 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 322,2 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 107,2 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 604,9 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁵⁵: 49,8 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁵⁶: 1 177,4 tys. zł.

W 2021 r. (według stanu na dzień 30 września) w budżecie Gminy Rozprza zaplanowano dochody ogółem na poziomie 66 244,8 tys. zł, w tym dochody na zadania oświatowe ogółem 14 466,8 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 12 826,4 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 36 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 669 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁵⁷: 353 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁵⁸: 582,3 tys. zł. Na dzień 30 września 2021 r. dochody wykonane ogółem wyniosły 50 816,4 tys. zł, w tym na zadania oświatowe ogółem 12 147,5 tys. zł, z tego z części oświatowej subwencji ogólnej: 10 853,1 tys. zł, z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 36 tys. zł, z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe: 543,7 tys. zł, z pozostałych dotacji na zadania oświatowe⁵⁹: 283 tys. zł, ze środków z innych źródeł na zadania oświatowe⁶⁰: 431,6 tys. zł.

Kwoty dochodów ogółem w latach 2017-2021 (do 30 września) wykazywały tendencję wzrostową, natomiast kwoty dochodów na zadania oświatowe ogółem, rosły w niższym tempie. Tendencja ta przełożyła się na spadek udziału dochodów na zadania oświatowe w dochodach ogółem z poziomu 26,59% w 2017 r. do 23,9% w 2021 r. (spadek o 2,69 punktu procentowego)⁶¹. Utrzymująca się na zbliżonym poziomie kwota części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą, przy jednoczesnym wzroście dochodów ogółem, przełożyła się na zmniejszenie udziału

⁵² Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 26,63 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 211,73 tys. zł i środki w ramach RPO EFS na realizację projektu „Rozwińmy skrzydła – poprawa jakości kształcenia w Gminie Rozprza” 1.182,71 tys. zł.

⁵³ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁵⁴ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 27,01 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 330 tys. zł, środki w ramach RPO EFS na realizację projektu „Rozwińmy skrzydła – poprawa jakości kształcenia w Gminie Rozprza” 409,40 tys. zł i środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczone na inwestycje szkolne 423,07 tys. zł.

⁵⁵ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na wydatki bieżące.

⁵⁶ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 20,52 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 324,41 tys. zł, środki w ramach RPO EFS na realizację projektu „Rozwińmy skrzydła – poprawa jakości kształcenia w Gminie Rozprza” 409,40 tys. zł i środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczone na inwestycje szkolne 423,07 tys. zł.

⁵⁷ Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na refundację wydatków inwestycyjnych poniesionych w 2020 r. 283,02 tys. zł oraz z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego na inwestycje szkolne 70 tys. zł.

⁵⁸ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 38,84 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 385 tys. zł i środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczone na inwestycje szkolne 158,51 tys. zł.

⁵⁹ Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na refundację wydatków inwestycyjnych poniesionych w 2020 r. (283,02 tys. zł).

⁶⁰ Z tego: opłaty za przedszkola wnoszone przez rodziców 20,15 tys. zł, zwroty przez inne gminy kosztów dotacji za dzieci niebędące mieszkańcami Gminy Rozprza 252,98 tys. zł i środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczone na inwestycje szkolne 158,51 tys. zł.

⁶¹ Udział ten w latach 2017-2021 kształtował się na poziomie odpowiednio: 26,59%, 25,55%, 25,62%, 22,98% i 23,9%.

dochodów z tytułu subwencji w dochodach ogółem, z poziomu 24,62% na 21,43% (spadek o 3,19 punktu procentowego)⁶². Z kolei malejąca kwota dotacji na zadania oświatowe z budżetu państwa, przełożyła się na zmniejszenie udziału dochodów z tej dotacji, w dochodach ogółem osiągniętych przez Gminę z poziomu 1,47% w 2017 r. na 1,07% w 2021 r. (spadek o 0,4 punktu procentowego). Tendencję wzrostową wykazywał z kolei udział dochodów na zadania oświatowe z tytułu pozostałych dotacji i innych źródeł w dochodach ogółem – w badanym okresie wzrósł z poziomu 0,5% do 1,41% (wzrost o 0,91 punktu procentowego)⁶³.

(akta kontroli str. 555)

3. W okresie objętym kontrolą, wystąpił jeden przypadek konieczności zwrotu subwencji oświatowej przez Gminę Rozprza – w 2018 r. została ona zobowiązana zwrócić nienależnie uzyskaną kwotę części oświatowej subwencji ogólnej za 2014 r. w wysokości 4,9 tys. zł. Obowiązek zwrotu wynikał z decyzji Ministra Finansów, wydanej po kontroli skarbowej przeprowadzonej w 2016 r. w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi za 2014 r. W jej wyniku ustalono zawyżenie o jeden liczbę uczniów przeliczeniowych przy ustalaniu wysokości części oświatowej subwencji ogólnej⁶⁴. Kwota wynikająca z decyzji Ministra Finansów została przez Gminę Rozprza zwrócona w terminie w niej określonym i w prawidłowej wysokości.

(akta kontroli str. 158, 160-165)

4.a/b. Gmina Rozprza w latach 2017-2021 (według stanu na dzień 30 września), poniosła na realizację zadań oświatowych wydatki w łącznej kwocie 108 998,9 tys. zł, z tego poszczególnych skontrolowanych lat odpowiednio: 19 275 tys. zł, 19 916,8 tys. zł, 24 750,9 tys. zł, 27 314,1 tys. zł oraz 17 742,1 tys. zł. Wydatki ogółem, poniesione w tym samym okresie, wyniosły łącznie 275 783 tys. zł, z tego w poszczególnych skontrolowanych latach odpowiednio: 48 991,6 tys. zł, 55 228 tys. zł, 59 539,6 tys. zł, 65 086,3 tys. zł oraz 46 937,5 tys. zł. Udział wydatków na zadania oświatowe w wydatkach ogółem podlegał niewielkim wahaniom i wynosił odpowiednio 39,34%, 36,06%, 41,57%, 41,97% oraz 37,8%. Z kolei udział wydatków inwestycyjnych w oświacie w wydatkach inwestycyjnych ogółem poniesionych przez Gminę wynosił odpowiednio 12,64%, 5,99%, 30,36%, 79,28% i 0,88%.

Systematycznie rosnące wydatki na zadania oświatowe finansowane były ze źródeł wskazanych w punkcie 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w tym w szczególności z części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą, oraz ze środków własnych Gminy. Środki własne Gminy w latach 2017-2021 (według stanu na dzień 30 września) wynosiły łącznie 41 815,5 tys. zł., z tego w poszczególnych skontrolowanych latach odpowiednio na kwotę 6 457,5 tys. zł, 6 816,5 tys. zł, 9 801 tys. zł, 13 052,5 tys. zł i 5 687,9 tys. zł. Otrzymana przez Gminę część oświatowa subwencji ogólnej (łącznie z rezerwą), w żadnym z kontrolowanych lat nie wystarczyła na pokrycie kosztów realizacji zadań oświatowych, pomimo niewielkiego jej wzrostu w latach 2017-2019. Udział subwencji w wydatkach na zadania oświatowe systematycznie spadał z poziomu 61,57% w 2017 r., poprzez 61,39% w 2018 r., 51,52% w 2019 r., aż do poziomu 45,51% w 2020 r. Znacząco rosła zaś kwota środków własnych wydatkowanych na pokrycie wydatków na zadania oświatowe i jej udział w łącznej kwocie wydatków na ten cel – z poziomu 33,5%

⁶² Udział ten w latach 2017-2021 kształtował się na poziomie odpowiednio: 24,62%, 23,85%, 21,86%, 20,03% i 21,43%.

⁶³ Udział ten w latach 2017-2021 kształtował się na poziomie odpowiednio: 0,5%, 0,44%, 2,8%, 1,98% i 1,41%.

⁶⁴ Przedszkole wykazało jedno dziecko jako objęte wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, przy czym nie dysponowało opinią o potrzebie wspomaganie rozwoju.

w 2017 r., poprzez 34,23% i 39,6% w latach kolejnych, aż do poziomu 47,79% w 2020 r.

(akta kontroli str. 569-570)

4.c. W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina Rozprza otrzymała z budżetu państwa dotacje w łącznych kwotach odpowiednio: 730 tys. zł, 670,1 tys. zł, 600,2 tys. zł, 618,3 tys. zł oraz 543,7 tys. zł, z których wydatkowano odpowiednio: 709,9 tys. zł (97,2%), 646,2 tys. zł (96,4%), 562,1 tys. zł (93,6%), 604,9 tys. zł (97,8%) oraz 450,4 tys. zł (82,8%).

Otrzymane przez Gminę w latach 2017-2021 (do 30 września) dotacje były przeznaczone na:

- dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w kwotach wynoszących odpowiednio: 394,7 tys. zł, 379,8 tys. zł, 423,7 tys. zł, 440,4 tys. zł oraz 350,8 tys. zł; otrzymane kwoty były wydatkowane w pełnej wysokości za wyjątkiem 2018 r., kiedy wydatkowano 376,2 tys. zł (99% otrzymanej kwoty),
- sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w kwotach wynoszących odpowiednio: 188,9 tys. zł, 143,4 tys. zł, 97,1 tys. zł, 127,9 tys. zł oraz 150,3 tys. zł, z których wydatkowano odpowiednio: 183,5 tys. zł (97,2%), 142,4 tys. zł (99,2%), 96,9 tys. zł (99,8%), 127,1 tys. zł (99,3%) oraz 82,5 tys. zł (54,9%),
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w kwotach wynoszących odpowiednio: 95 tys. zł, 76,8 tys. zł, 79,4 tys. zł, 50 tys. zł, 42,5 tys. zł, z których wydatkowano odpowiednio: 80,3 tys. zł (84,5%), 57,6 tys. zł (75%), 41,5 tys. zł (71,9%), 37,4 tys. zł (74,9%) oraz 17,1 tys. zł (40,1%).

Kwoty niewykorzystanych dotacji zostały zwrócone do budżetu państwa, stosownie do art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶⁵.

Gmina Rozprza w 2017 r., otrzymała dodatkowo dotacje w ramach Programów Rządowych „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” i „Aktywna tablica” oraz na sfinansowanie wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w łącznej kwocie 51,4 tys. zł. W 2018 r. Gmina otrzymała dotację w ramach Programu Rządowego „Aktywna tablica” w kwocie 70 tys. zł. Dotacje te zostały wykorzystane w 100%.

(akta kontroli str. 556-568)

Szczegółowe badanie w zakresie wykorzystania dotacji otrzymanych przez Gminę z budżetu państwa na zadania oświatowe zgodnie z przeznaczeniem, przeprowadzono na próbie pięciu dotacji⁶⁶, tj.:

- dotacji celowej na zakup wybranych pomocy dydaktycznych, niezbędnych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica”, udzielonej w 2017 r. na podstawie umowy⁶⁷ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Rozprza w kwocie 14 tys. zł; dotacja została wykorzystana w całości na zakup dwóch tablic interaktywnych oraz dwóch projektorów do jednej ze szkół prowadzonych przez Gminę i rozliczona w terminie;

⁶⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.; dalej: ufp.

⁶⁶ Badaniem objęto umowy zawarte przez Gminę z Wojewodą Łódzkim, zawiadomienia od Wojewody Łódzkiego o zmianach w planie dotacji celowych, informacje opisowe dotyczące prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, sprawozdania organu prowadzącego z wykorzystania dotacji złożone do Wojewody Łódzkiego.

⁶⁷ Umowa z dnia 24 października 2017 r. nr 531/2017.

- dotacji celowej na zakup książek niebędących podręcznikami do bibliotek szkolnych w ramach rządowego programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, udzielonej w 2017 r. na podstawie umowy⁶⁸ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Rozprza w kwocie 24 tys. zł; dotacja została wykorzystana w całości na zakup nowości wydawniczych do bibliotek czterech szkół prowadzonych przez Gminę i rozliczona w terminie;
- dotacji celowej na sfinansowanie zakupu wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej, udzielonej w 2017 r. na podstawie umowy⁶⁹ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Rozprza w kwocie 13,4 tys. zł; dotacja została wykorzystana w całości na zakup sprzętu i aparatury medycznej do gabinetów pielęgniarek szkolnych w dwóch szkołach prowadzonych przez Gminę i rozliczona w terminie;
- dotacji celowej na zakup wybranych pomocy dydaktycznych, niezbędnych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”, udzielonej w 2018 r. na podstawie umowy⁷⁰ zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Rozprza w kwocie 70 tys. zł; dotacja została wykorzystana w całości na zakup tablic interaktywnych, projektorów, głośników oraz interaktywnych monitorów dotykowych do pięciu szkół prowadzonych przez Gminę i rozliczona w terminie;
- dotacji celowej na zakup podręczników, udzielonej w 2019 r. przez Wojewodę Łódzkiego na podstawie art. 55 ust. 3 oraz art. 116 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁷¹ w kwocie 97,1 tys. zł; dotacja została wykorzystana w kwocie 96,9 tys. zł na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych do szkół prowadzonych przez Gminę i rozliczona w terminie; przyczyną niewykorzystania dotacji w całości było dokonanie zakupu ww. materiałów w kwotach niższych niż maksymalna kwota dotacji obliczona na podstawie art. 55 ust. 5 ufo oraz wydatkowanie środków na obsługę zadania w wysokości niższej niż 1% kwoty dotacji celowej.

(akta kontroli str. 606-722)

4.d. W okresie objętym kontrolą Gmina Rozprza nie zawierała porozumień dotyczących realizacji zadań oświatowych niebędących jej zadaniami własnymi.

(akta kontroli str. 5-53, 142)

4.e. Badaniem⁷² objęto otrzymane przez Gminę Rozprza środki na pokrycie wydatków na realizację zadań oświatowych otrzymane z:

- RPO EFS na realizację projektu „Rozwińmy skrzydła – poprawa jakości kształcenia w Gminie Rozprza” w wysokości: 1 182,7 tys. zł w 2019 r. oraz 409,4 tys. zł w 2020 r. Projekt zrealizowany został w oparciu o umowę o dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, zawartą pomiędzy

⁶⁸ Umowa z dnia 26 czerwca 2017 r. nr 302/2017.

⁶⁹ Umowa z dnia 4 grudnia 2017 r. nr 59/2017/960.67.

⁷⁰ Umowa z dnia 25 czerwca 2018 r. ne 351/2018.

⁷¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1930; dalej: ufo

⁷² Badaniem objęto umowę o dofinansowanie projektu współfinansowanego z EFS, wniosek końcowy dotyczący rozliczenia projektu, zatwierdzenie wniosku końcowego o rozliczenie projektu, informacje o wykorzystaniu środków z RFIL, wszystkie faktury dokumentujące poniesienie wydatków inwestycyjnych, polecenia przelewów do faktur.

Województwem Łódzkim a Gminą Rozprza⁷³. Otrzymane środki wydatkowane zostały w całości na: wyposażenie sześciu szkół podstawowych w pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK⁷⁴ niezbędne do realizacji programów nauczania, (w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej), wyposażenie pracowni szkolnych w czterech szkołach podstawowych w narzędzia do nauczania kompetencji matematyczno-przyrodniczych, szkolenia doskonalące nauczycieli sześciu szkół podstawowych, kompleksowy program wspomagający sześć szkół podstawowych w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi (w tym wsparcie ucznia młodszego), wsparcie uczniów sześciu szkół podstawowych w zakresie realizacji dodatkowych zajęć pozalekcyjnych. Wniosek końcowy o rozliczenie projektu został rozpatrzony i zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą RPO Województwa Łódzkiego w dniu 30 września 2021 r.

- z RFIL:
 - na inwestycje szkolne w wysokości 423,1 tys. zł w 2020 r., środki zostały wydatkowane w całości na realizację inwestycji w zakresie termomodernizacji budynku oraz przebudowy dachu jednej ze szkół podstawowych. Gmina złożyła do Wojewody Łódzkiego informację o wykorzystaniu środków na zadania inwestycyjne w dniu 29 stycznia 2021 r.,
 - na inwestycje szkolne w wysokości 158,5 tys. zł w 2021 r.; środki zostaną wydatkowane w całości na modernizację pomieszczeń jednej ze szkół podstawowych.

(akta kontroli str. 236-350, 555)

4.f. Gmina Rozprza w latach 2017-2021 (do 30 września) przeznaczyła na realizację zadań oświatowych łączną kwotę 108 998,9 tys. zł, z tego:

- z części oświatowej subwencji ogólnej (łącznie z rezerwą) 60 165,9 tys. zł (co stanowiło 55,2% wydatkowanej kwoty),
- z dotacji z budżetu państwa 2 973,6 tys. zł (2,73%),
- z innych dotacji 617,5 tys. zł (0,57%),
- ze środków otrzymanych z innych źródeł 3 426,3 tys. zł (3,14%),
- ze środków własnych 41 815,5 tys. zł (38,36%).

Wydatki Gminy na zadania oświatowe, w poszczególnych latach objętych kontrolą, wykazywały tendencję wzrostową i kształtowały się na poziomie odpowiednio 19 275 tys. zł, 19 916,8 tys. zł (wzrost o 3,32%), 24 750,9 tys. zł (wzrost o 24,27%), 27 314,1 tys. zł (wzrost o 10,35%) oraz 17 742,1 tys. zł. Wydatkowane w poszczególnych latach objętych kontrolą środki pochodziły z następujących źródeł finansowania:

- części oświatowej subwencji ogólnej (łącznie z rezerwą) w wysokości odpowiednio 11 868,3 tys. zł, 12 226,7 tys. zł (wzrost o 3%), 12 752,5 tys. zł (wzrost o 4,3%), 12 429,4 tys. zł (spadek o 2,53%) oraz 10 889,1 tys. zł,
- dotacji z budżetu państwa w wysokości odpowiednio 709,9 tys. zł, 646,2 tys. zł (spadek o 8,98%), 562,1 tys. zł (spadek o 13%), 604,9 tys. zł (wzrost o 7,62%) oraz 450,4 tys. zł,

⁷³ Umowa z dnia 10 stycznia 2019 r. nr RPLD.11.01.02-10-0095/18-00 opiewająca na łączną kwotę dofinansowania 1 591,1 tys. zł.

⁷⁴ Główny Urząd Statystyczny definiuje narzędzia TIK następująco: rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej; za: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1893,pojecie.html>

- z innych dotacji w wysokości odpowiednio 55,6 tys. zł, 14,9 tys. zł (spadek o 73%), 214,1 tys. zł (wzrost o 1336,28%), 49,8 tys. zł (spadek o 76,73%) oraz 283 tys. zł,
- środków otrzymanych z innych źródeł w wysokości odpowiednio 183,7 tys. zł, 212,5 tys. zł (wzrost o 15,7%), 1 421,1 tys. zł (wzrost o 568,64%), 1 177,4 tys. zł (spadek o 17,15%) oraz 431,6 tys. zł,
- środków własnych w wysokości odpowiednio 6 457,5 tys. zł, 6 816,5 tys. zł (wzrost o 5,56%), 9 801 tys. zł (wzrost o 43,78%), 13 052,5 tys. zł (wzrost o 33,17%) oraz 5 687,9 tys. zł.

Udział części oświatowej subwencji ogólnej (łącznie z rezerwą) w wydatkach na zadania oświatowe w latach 2017-2020 systematycznie malał z poziomu 61,57%, poprzez 61,39%, 51,52% do poziomu 45,51%. Z kolei udział środków własnych w tym samym okresie wykazywał tendencję wzrostową z poziomu 33,5%, poprzez 34,23%, 39,6% do poziomu 47,79%. Duża część środków własnych wydatkowanych na finansowanie zadań oświatowych została przeznaczona na wydatki bieżące⁷⁵, w tym w szczególności na wynagrodzenia nauczycieli-bibliotekarzy, pedagogów, logopedów, nauczycieli prowadzących koła zainteresowań, nauczycieli prowadzących zajęcia z pomocy pedagogiczno-psychologicznej, a także nauczycieli prowadzących zajęcia w ramach zindywidualizowanych ścieżek nauczania.

(akta kontroli str. 569, 587)

5. Wydatki ogółem poniesione przez Gminę Rozprza na wynagrodzenia nauczycieli w latach 2017-2021 (do 30 września) systematycznie rosły i wynosiły odpowiednio 9 464,9 tys. zł, 10 086,2 tys. zł, 11 271,6 tys. zł, 11 332,6 tys. zł i 9 168,7 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w poszczególnych grupach awansu zawodowego wynosiły:

- w 2017 r.:
 - 201,7 tys. zł na średnio w roku 6,12 etatów nauczycieli stażystów, tj. 32 964,51 zł na etat,
 - 835,1 tys. zł na średnio w roku 20,64 etatów nauczycieli kontraktowych, tj. 40 461,77 zł na etat,
 - 1 631,8 tys. zł na średnio w roku 34,24 etatów nauczycieli mianowanych, tj. 47 657,98 zł na etat,
 - 6 796,2 tys. zł na średnio w roku 102,19 etatów nauczycieli dyplomowanych, tj. 66 505,56 zł na etat,
- w 2018 r.:
 - 322,4 tys. zł na średnio w roku 9,3 etatów nauczycieli stażystów, tj. 34 663,16 zł na etat,
 - 844,4 tys. zł na średnio w roku 21,47 etatów nauczycieli kontraktowych, tj. 39 330,85 zł na etat,
 - 1 637,7 tys. zł na średnio w roku 32,96 etatów nauczycieli mianowanych, tj. 49 686,82 zł na etat,
 - 7 281,7 tys. zł na średnio w roku 110,22 etatów nauczycieli dyplomowanych, tj. 66 065,17 zł na etat,
- w 2019 r.:
 - 345,5 tys. zł na średnio w roku 8,9 etatów nauczycieli stażystów, tj. 38 824,79 zł na etat,

⁷⁵ W latach 2017-2020 odpowiednio: 6 066,62 tys. zł, 6 357,46 tys. zł, 8 001,88 tys. zł i 8 868,04 tys. zł.

- 1 057,4 tys. zł na średnio w roku 24,64 etatów nauczycieli kontraktowych, tj. 42 913,34 zł na etat,
- 1 518,6 tys. zł na średnio w roku 28,25 etatów nauczycieli mianowanych, tj. 53 756,28 zł na etat,
- 8 350,1 tys. zł na średnio w roku 113,86 etatów nauczycieli dyplomowanych, tj. 73 336,67 na etat,
- w 2020 r.:
 - 283,6 tys. zł na średnio w roku 5,96 etatów nauczycieli stażystów, tj. 47 578,76 zł na etat,
 - 1 258,7 tys. zł na średnio w roku 27,6 etatów nauczycieli kontraktowych, tj. 45 605,73 zł na etat,
 - 1 403,4 tys. zł na średnio w roku 23,82 etatów nauczycieli mianowanych, tj. 58 915,58 zł na etat,
 - 8 386,9 tys. zł na średnio w roku 110,52 etatów nauczycieli dyplomowanych, tj. 75 886,03 zł na etat,
- w 2021 r. (do 30 września):
 - 165,1 tys. zł na średnio w roku 4,83 etatów nauczycieli stażystów, tj. 34 185,09 zł na etat,
 - 1 025 tys. zł na średnio w roku 26,26 etatów nauczycieli kontraktowych, tj. 39 032,15 zł na etat,
 - 1 228,1 tys. zł na średnio w roku 26,82 etatów nauczycieli mianowanych, tj. 45 789,67 zł na etat,
 - 6 750,5 tys. zł na średnio w roku 109,29 etatów nauczycieli dyplomowanych, tj. 61 766,94 zł na etat.

(akta kontroli str. 571, 575-578)

6. W latach 2017-2021 w budżecie Gminy zaplanowano wydatki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w kwotach odpowiednio 82,1 tys. zł, 92,8 tys. zł, 97,1 tys. zł, 88,2 tys. zł oraz 88,4 tys. zł. Wskazane kwoty stanowiły odpowiednio 1%, 1,07%, 0,99%, 0,8% i 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, zgodnie z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli str. 570, 723-724)

7. Wydatki ogółem, poniesione przez Gminę Rozprza, na wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych oraz w jednostce obsługującej w latach 2017-2021 (do 30 września) systematycznie rosły i wynosiły odpowiednio 2 654,5 tys. zł, 2 747,9 tys. zł, 3 054,7 tys. zł, 3 651,7 tys. zł oraz 3 031,2 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi wynosiły:

- w 2017 r.:
 - 408,4 tys. zł na średnio w roku 9,07 etatów pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 45 029,94 zł na etat,
 - 1 895,6 tys. zł na średnio w roku 65,38 etatów pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 28 993,89 zł na etat,
 - 350,4 tys. zł na średnio w roku 6,92 etatów pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących, tj. 50 640,13 zł na etat,
- w 2018 r.:
 - 406,9 tys. zł na średnio w roku 9,73 etatów pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 41 822,97 zł na etat,

- 1 968,5 tys. zł na średnio w roku 63,86 etatów pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 30 825,70 zł na etat,
- 372,5 tys. zł na średnio w roku 8,4 etatów pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących, tj. 44 340,55 zł na etat,
- w 2019 r.:
 - 479,7 tys. zł na średnio w roku 10,75 etatów pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 44 625,49 zł na etat,
 - 2 127 tys. zł na średnio w roku 65,5 etatów pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 32 474 zł na etat,
 - 447,9 tys. zł na średnio w roku 9,36 etatów pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących, tj. 47 853,57 zł na etat,
- w 2020 r.:
 - 493,7 tys. zł na średnio w roku 10,34 etatów pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 47 747,91 zł na etat,
 - 2 660 tys. zł na średnio w roku 65,2 etatów pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 40 797,82 zł na etat,
 - 498 tys. zł na średnio w roku 8,33 etatów pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących, tj. 59 783,73 zł na etat,
- w 2021 r. (do 30 września):
 - 395,8 tys. zł na średnio w roku 9,21 etatów pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 42 980,63 zł na etat,
 - 2 263,1 tys. zł na średnio w roku 67,24 etatów pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych, tj. 33 657,42 zł na etat,
 - 372,2 tys. zł na średnio w roku 9 etatów pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących, tj. 41 356,4 zł na etat.

(akta kontroli str. 573-574)

8. W okresie objętym kontrolą, Gmina Rozprza wspierała edukację uczniów szczególnie uzdolnionych poprzez:

- organizację w prowadzonych szkołach kółek zainteresowań,
- wypłatę przez dyrektorów szkół prowadzonych przez Gminę , stypendiów dla uczniów za najlepsze osiągnięcia w nauce oraz sporcie. W latach 2017-2021 Gmina poniosła wydatki na ten cel w kwotach odpowiednio: 17,5 tys. zł, 20,9 tys. zł, 32,9 tys. zł, 24,4 tys. zł i 37,9 tys. zł. Gmina weryfikowała faktyczne przeznaczenie tych środków na stypendia – dyrektorzy szkół prowadzonych przez Gminę Rozprza przedstawiali w GZO listy uczniów, którym przyznano stypendia, wraz z m.in. pokwitowaniem odbioru przyznanych środków. Na podstawie ww. dokumentów następowało rozliczenie środków otrzymanych na wypłatę stypendiów.

(akta kontroli str. 159, 177-211)

9. Ponoszone przez Gminę Rozprza w latach 2017-2021 (do 30 września), w prowadzonych przez nią szkołach wydatki na oświatę, w przeliczeniu na jednego ucznia, wykazywały tendencję wzrostową i wynosiły odpowiednio 11 151,17 zł, 11 428,89 zł, 12 938 zł, 14 398,12 zł oraz 11 164,23 zł. Przy czym wydatki na jednego ucznia szkoły podstawowej wynosiły odpowiednio 11 281,50 zł, 11 233,11 zł, 12 992,44 zł, 14 398,12 zł i 11 164,23 zł, zaś wydatki na jednego ucznia gimnazjum wynosiły odpowiednio 10 675,19 zł, 12 672,18 zł oraz 12 359,07 zł.

(akta kontroli str. 572)

10. Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S⁷⁶ za lata 2017-2020 oraz na dzień 30 września 2021 r. były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej, zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷⁷.

(akta kontroli str. 351-549)

11. W okresie objętym kontrolą Gmina Rozprza zaciągnęła następujące zobowiązania finansowe, służące m.in. pokryciu wydatków inwestycyjnych w oświacie:

- w 2017 r. kredyt bankowy w kwocie 3 150 tys. zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, oprocentowany WIBOR 1M + marża 0,36 punktu procentowego z terminem spłaty w latach 2018-2032,
- w 2018 r. emisja obligacji o wartości 8 000 tys. zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, oprocentowanych WIBOR 6M + marża 0,85 punktu procentowego z terminem wykupu w latach 2026-2031,
- w 2019 r. kredyt bankowy w kwocie 3 500 tys. zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, oprocentowany WIBOR 1M + marża 0,36 punktu procentowego z terminem spłaty w latach 2023-2032,
- w 2020 r. emisja obligacji o wartości 5 054 tys. zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, oprocentowanych WIBOR 6M + marża 1,5 punktu procentowego z terminem wykupu w latach 2029-2034⁷⁸.

Gmina, w 2021 r. planowała wyemitować obligacje o wartości 4 000 tys. zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, oprocentowanych WBOR 6M + marża 1,5 punktu procentowego, z terminem wykupu w latach 2035-2036.

(akta kontroli str. 145-146, 166-175)

12, 13. W okresie objętym kontrolą, Gmina Rozprza udzielała dotacji w 2017 r. – jednemu, a od 2018 r. dwóm niesamorządowym przedszkolom oraz jednemu niepublicznemu punktowi przedszkolnemu, tj. wszystkim placówkom, dla których była organem rejestrującym. Łączna kwota udzielonych dotacji w latach 2017-2021 (do 30 września) wyniosła odpowiednio: 996,4 tys. zł (z tego 896,1 tys. zł dla przedszkola niesamorządowego i 100,4 tys. zł dla niepublicznego punktu przedszkolnego), 882,4 tys. zł (z tego 798 tys. zł dla przedszkoli i 84,4 tys. zł dla punktu przedszkolnego), 1 306,1 tys. zł (z tego 1 206,6 tys. zł dla przedszkoli i 99,5 tys. zł dla punktu przedszkolnego), 1 794,7 tys. zł (z tego 1 659,8 tys. zł dla przedszkoli i 134,9 tys. zł dla punktu przedszkolnego) oraz 1 369,8 tys. zł (z tego 1 285,1 tys. zł dla przedszkoli i 111,7 tys. zł dla punktu przedszkolnego).

Tryb udzielania, rozliczania oraz przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, udzielanych z budżetu Gminy Rozprza dla publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, uregulowany został w uchwałach Rady Gminy⁷⁹.

⁷⁶ Sprawozdania sporządzono i przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wykorzystaniem informatycznego systemu zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego BeSTi@.

⁷⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

⁷⁸ W 2020 r. Gmina Rozprza wyemitowała obligacje o łącznej wartości nominalnej 9.800 tys. zł, przy czym na tę kwotę złożyły się, obok obligacji na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, obligacje o wartości nominalnej 3.680 tys. zł na refinansowanie istniejącego zadłużenia oraz o wartości 1.066 tys. zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

⁷⁹ Uchwała nr XX/70/2016 Rady Gminy Rozprza z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym na terenie Gminy Rozprza przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego a także trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystywania (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 stycznia 2017 r. poz. 349);

Udzielanie i rozliczanie ww. dotacji powierzono do realizacji GZO, zaś kontrolę prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji powierzono imiennie upoważnionym przez Wójta osobom. W uchwałach Rady Gminy obowiązujących w 2017 r. jednostki dotowane zobowiązano do składania do Wójta kwartalnych rozliczeń z otrzymanych dotacji, zaś w kolejnych latach – rozliczeń rocznych.

Na podstawie szczegółowego badania próby, obejmującej sześć dotacji ustalono, że w latach 2018-2020 jednostki dotowane realizowały obowiązek przedkładania Wójtowi rocznych rozliczeń z otrzymanych dotacji. Jedynie w przypadku dotacji udzielonych w 2017 r.:

- punktowi przedszkolnemu⁸⁰ - jednostka dotowana nie złożyła rozliczeń kwartalnych, złożyła rozliczenie roczne.

Wójt wyjaśnił, że podmiot prowadzący punkt przedszkolny był wzywany do złożenia rozliczeń kwartalnych telefonicznie,

- przedszkolu prywatnemu⁸¹ - jednostka dotowana przedłożyła rozliczenia kwartalne i rozliczenie roczne z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio powyżej 11, ośmiu, pięciu oraz dwóch miesięcy w stosunku do terminu określonego w § 11 ust. 1 uchwały.

Wójt wyjaśnił, że w przypadku podmiotu prowadzącego przedszkole prywatne doszło do zmian władz spółki i udziałowców, w związku z czym jednostka dotowana sama wystąpiła o przesunięcie terminu na złożenie rozliczeń, motywując swoją prośbę oczekiwaniem na ujawnienie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz brakiem współpracy z poprzednimi władzami spółki w zakresie przekazywania dokumentacji. W odpowiedzi na ww. wniosek Sekretarz Gminy pisemnie wezwała jednostkę dotowaną do złożenia brakujących rozliczeń wykorzystania dotacji.

Żadna spośród sześciu szczegółowo badanych dotacji nie była skontrolowana przez upoważnionego przez Wójta pracownika.

Wójt wyjaśnił, że zgodnie z art. 36 ust. 1 ufzo organ dotujący jest jedynie uprawniony do przeprowadzenia kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, a kontrole przedszkoli i punktów przedszkolnych są często nieskuteczne z uwagi na brak możliwości zastosowania instrumentów wskazanych w art. 36 ust. 6 i 7 ufzo. Wójt wyjaśnił również, że weryfikowane były comiesięczne informacje składane przez jednostki dotowane pod kątem wieku wykazywanych w nich dzieci oraz ich niewystępowania na listach innych placówek, jak również sprawdzeniu podlegały rozliczenia wykorzystanych dotacji.

(akta kontroli str. 581-586, 725-733, 747)

14. Potrzeby inwestycyjne Gminy Rozprza w zakresie oświaty obejmowały termomodernizację budynków trzech szkół podstawowych, adaptację poddasza budynku szkoły podstawowej na pomieszczenia dydaktyczne, zmianę sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego w budynku szkoły poprzez przystosowanie go do celów oświatowych, przebudowę przyszłolnego boiska sportowego, rozbudowę

Uchwała Nr XXI/6/2017 Rady Gminy Rozprza z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym na terenie Gminy Rozprza przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, a także trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystywania (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 3 marca 2017 r. poz. 1129); Uchwała Nr XXIX/4/2018 Rady Gminy Rozprza z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Rozprza dla publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 21 marca 2018 r. poz. 1448).

⁸⁰ Punkt Przedszkolny Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Lubieniu, 97-340 Rozprza, Lubień 76..

⁸¹ Przedszkole Niepubliczne Akademia Malucha, 97-340 Rozprza, ul. Szkolna 2.

budynku jednej szkoły podstawowej oraz adaptację pomieszczeń w budynku szkoły podstawowej na gabinet lekarski.

W okresie objętym kontrolą Gmina zrealizowała m.in. następujące inwestycje oświatowe:

- w 2017 r.:
 - kompleksowa modernizacja pomieszczeń I piętra budynku jednej szkoły podstawowej (sale lekcyjne, korytarze, sanitariaty) o wartości 335 tys. zł, wydatek sfinansowany z kredytu bankowego,
 - przygotowanie i aktualizacja dokumentacji projektowo-kosztorysowej termomodernizacji dwóch budynków szkół podstawowych (w tym przebudowy dachu w jednej z nich), audyt energetyczny oraz opinia ornitologiczna o wartości łącznej 54,2 tys., wydatek sfinansowany ze środków własnych,
 - opracowanie mapy dla celów projektowych przed rozbudową budynku jednej szkoły podstawowej o wartości 1,3 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków własnych,
- w 2018 r.:
 - prace rozbiórkowe, przygotowawcze, ziemne oraz fundamentowe w ramach budowy nowego budynku jednego przedszkola o wartości 381,1 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z emisji obligacji,
 - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń lokalu mieszkalnego w budynku jednej ze szkół podstawowych o wartości 10 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z emisji obligacji,
 - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy przyszkolnego boiska sportowego o wartości 10 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z emisji obligacji,
 - kompleksowa modernizacja pomieszczeń sanitariatów dla dziewcząt i chłopców na parterze budynku jednej ze szkół o wartości 39,2 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z emisji obligacji,
- w 2019 r.:
 - aktualizacja dokumentacji termomodernizacji oraz przebudowy dachu budynku jednej ze szkół o wartości 1,6 zł, wydatek sfinansowany ze środków własnych,
 - wzniesienie budynku jednego przedszkola w stanie surowym zamkniętym o wartości 1.619,7 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z kredytu bankowego,
 - aktualizacja dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy przyszkolnego boiska sportowego o wartości 2 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków własnych,
 - kompleksowa modernizacja pomieszczeń sanitariatów dla dziewcząt i chłopców na I piętrze budynku jednej ze szkół o wartości 39,2 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków własnych,
 - adaptacja poddasza budynku jednej ze szkół podstawowych na bibliotekę o wartości 136,6 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z kredytu bankowego,
- w 2020 r.:
 - przebudowa dachu budynku jednej ze szkół podstawowych o wartości 423,1 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków Funduszu Inwestycji Lokalnych,

- zakończenie budowy nowego budynku jednego przedszkola wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz wyposażeniem o wartości 4.168,4 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków pochodzących z emisji obligacji, dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz ze środków własnych,
- zakup urządzenia sprzątająco-dezynfekującego do jednej ze szkół podstawowych o wartości 16 tys. zł, wydatek sfinansowany ze środków własnych.

Na 2021 r. Gmina Rozprza zaplanowała:

- kompleksową modernizację pomieszczeń II piętra budynku jednej szkoły podstawowej (sale lekcyjne, korytarze, sanitariaty) o wartości 450 tys. zł, źródło finansowania – emisja obligacji (291,5 tys. zł) oraz środki z RFIL (158,5 tys. zł),
- termomodernizację budynku jednej ze szkół o wartości 380 tys. zł, źródło finansowania – emisja obligacji,
- prace związane z przebudową przyszkolnego boiska sportowego o wartości 370 tys. zł, źródło finansowania – emisja obligacji (300 tys. zł) oraz dotacja z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi (70 tys. zł),
- przebudowę pomieszczeń administracyjnych w budynku jednej szkoły podstawowej o wartości 30 tys. zł, źródło finansowania – środki własne.

(akta kontroli str. 146-148)

15. W związku z likwidacją gimnazjów Gmina Rozprza poniosła wydatki na odprawy dla zwalnianych nauczycieli w łącznej kwocie 134,3 tys. zł, z tego w 2017 r. – 37,8 tys. zł i w 2019 r. – 96,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 148, 229-235)

16. Po wynikającej z reformy oświaty likwidacji gimnazjów, budynek jedyne go gimnazjum w Gminie Rozprza został wykorzystany na potrzeby sąsiadującej z nim szkoły podstawowej. Po wskazanej powyżej zmianie zasoby lokalowe szkoły podstawowej znacznie przewyższają jej potrzeby i generują nadmierne koszty utrzymania tej placówki. Z kolei budynek zespołu szkolno-gimnazjalnego został wykorzystany przez powstałą w jego miejsce szkołę podstawową.

(akta kontroli str. 148)

17. W związku z pandemią COVID-19 Gmina Rozprza poniosła nieprzewidziane wydatki na zakup środków dezynfekcyjnych i środków ochrony osobistej (w tym maseczek ochronnych, przyłbic, rękawiczek ochronnych, dozowników, płynu do dezynfekcji). Łączna kwota wydatków wyniosła w 2020 r. 17,9 tys. zł i została sfinansowana ze środków własnych. W 2021 r. Gmina nie ponosiła wydatków w tym zakresie.

(akta kontroli str. 148-149)

18. W związku z czasowym zawieszeniem nauki stacjonarnej spowodowanym pandemią COVID-19 i przestawieniem nauczania na tryb zdalny w Gminie Rozprza ograniczeniu uległy wydatki ponoszone na dowóz uczniów do szkół. Oszacowane przez Wójta zmniejszenie wydatków w okresie marzec 2020 r. – czerwiec 2021 r. wyniosło 122 tys. zł.

(akta kontroli str. 149)

19. Wójt wyjaśnił, że środki finansowe, którymi dysponuje Gmina Rozprza (w tym środki pochodzące z subwencji, dotacji oraz własne) umożliwiają jej realizację wszystkich zadań oświatowych wynikających z przepisów prawa.

(akta kontroli str. 149)

20. Wspólna obsługa administracyjna i finansowa szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Rozprza powierzona została GZO. Do jego zadań – obok prowadzenia i koordynowania działań w zakresie SIO oraz udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych i publicznych placówek prowadzonych przez podmioty inne niż Gmina – należało m.in.:

- sporządzanie sprawozdań finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych,
- prowadzenie sprawozdawczości statystycznej.

W zakresie nadzoru sprawowanego przez Gminę nad GZO w latach 2017-2021 jedynie w 2021 r. przeprowadzony został audyt w zakresie jego funkcjonowania.

(akta kontroli str. 590-603)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie finansowanie zadań oświatowych przez Gminę.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 30 listopada 2021 r.

Kontroler
Rafał Gorgoń
Specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektora
Piotr Walczak
Radca Prezesa NIK

podpis